

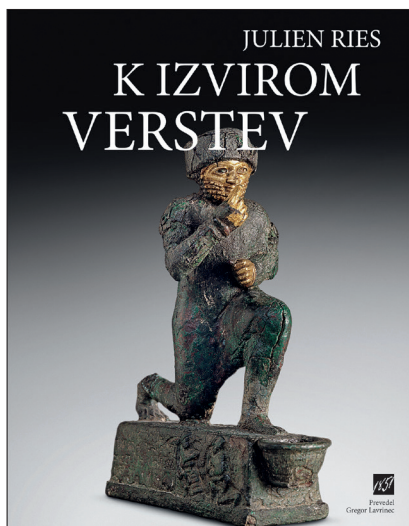

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

JULIEN RIES: K IZVIROM VERSTEV

Podatki o knjigi

- Naslov: K izvirom verstev
- Avtor: Julien Ries
- Zbirka: Redna zbirka 2021
- Predgovor: dr. Robert Petkovšek
- Prevedel: Gregor Lavrinec
- Urednik: Aleš Čeh
- Format: 210 mm x 270 mm
- Vezava: trda vezava
- Število strani: 240
- Število fotografij: 315
- ISBN: 978-961278-506-2
- Cena: 33,00 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2020

Kontakt

Uredništvo

T 03 426 48 00

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Rojstvo *homo religiosus*

Slikovna monografija prinaša še vedno aktualna spoznanja kardinala Juliena Riesa. Pred nami se razkrije kompleksen, a hkrati intimen pogled na človeško bitje, ki je inherentno povezano s pojmi religioznega. Poglobljeno besedilo je obogateno z več kot tristo fotografijami predmetov, simbolov in arhitekturnih znamenitosti, ki podkrepijo religiozno izkustvo zgodnjega človeka.

K izvirom verstev prinaša kompleksen uvid v rojstvo *homo religiosus*, vernega človeka. Vse odkar se je človek dvignil na dve nogi, se je spraševal o tem ali onem čudežu, ki je poganjal življenjski tok. Noč so v nemirni nevihti razsvetljevale strele, podnevi je na skale sevala veličastna rumena krogla, ki ga je ob pogledu nanjo povsem zaslepila. Ko je pojave pripisal realnosti onkraj dosegljivega z običajnimi čutili, se je rodila religija.

Julien Ries nas popelje po svetu, kjer spoznamo transcendentne sile svetlobe: bogove plodnosti, bratstva, poljedelstva, pa tudi sile teme: bogove vojn, uničenja in smrti. Plast za plastjo se odkrivajo prve civilizacije po vsem svetu, dokler se knjiga ne strne v monoteističnih verstvih, najprej z judovsko in kasneje s krščansko ter islamsko veroizpovedjo. Knjiga predstavlja poglobljene študije in sintezo najrazličnejših humanističnih ved, ki presegajo zgolj zgodovinski ali teološki vpogled, obenem pa veliko dajo tako raziskovalcu, ki se bo teme lotil poglobljeno, kakor tudi naključnemu bralcu, ki bo v slikovnem gradivu našel religiozni odtis človeške zgodovine.

O avtorju

Julien Ries (1920–2013) je belgijski verski zgodovinar in kardinal, ki pogosto velja za največjega raziskovalca zgodovine religij. Njegova dognanja, ki so objavljena v številnih knjigah, združujejo različne humanistične pristope, s čimer utrjuje svojo širino in razgledanost. Razen pričujočega monumentalnega dela, ki ga v slovenščini beremo prvič, je napisal

tudi poglobljene zgodovine krščanstva in hinduizma, kar nekaj besedil pa je posvetil tudi najzgodnejši človeški umetnosti, ki je hkrati testament človekove vere in zavesti.

Iz knjige

Vera je humus, v katerem je svoje korenine pognala celotna egipčanska civilizacija: umetnost, literatura, znanost, medicina, arhitektura, astronomija, geografija, jezikoslovje, politika, uprava in pravo. Dolgo časa so egiptologi in zgodovinarji sklepali, da je do egipčanskega čudeža prišlo kot do nenadne eksplozije na začetku tretjega tisočletja, ko se je dežela združila in so razvili pisavo, hieroglife. Toda arheologi so odkrili številne neolitske dokumente, ki dokazujejo obstoj arhaičnega kulta posvečenega boginji življenja vzporedno z vzhodnimi kulti.

Prebivalci Egipta se niso nehali čuditi, ko so opazovali naravo: vsako jutro pride do sončnega vzhoda; nikoli ne dežuje, Nil pa vsako leto poplavlja; obilje vode in rodovitno blato, zaradi česar so žetve bogate; črna prst, ki je pokrita z bujnim rastlinjem in to pod vedno jasnim nebom. Z besedama tep zepi, »prvikrat«, so Egipčani poimenovali izvirno stvarjenje, ki so ga razumeli kot obdobje, v katerem je na površje prišla zemlja in sta se pojavila svetloba in človek; kaos se je spremenil v kozmos.

Od začetka tretjega tisočletja naprej so nekateri teologi poskušali pojasniti to skrivnost. V Heliopolisu so pomislili na Atum-Raja, ki je sončni bog, stvarnik prvotnega griča. Vsako egipčansko svetišče so imeli za simbolično kopijo tega griča, ki so ga upodabljali s piramidami in z obeliski, ki imajo piramidion. Teologi iz Hermopolisa so vsemu dodali kozmogonični simbolizem: prvotni grič, otok ognja – ki namiguje na sonce –, jajce sveta, bog v lotosu. Mesto Menfi, ki je bila prestolnica prve dinastije, je dalo prednost Ptahu, bogu, ki ustvarja s svojim srcem in s svojo besedo, s pomočjo katere je dvignil vidni in nevidni svet, živa bitja, pravičnost in umetnost. Path je ustvaril tudi bogove in je vsakemu določil njegovo mesto v Deželi in v kozmosu.

Egiptologi so našli 753 božanstev: lokalna božanstva, kozmični bogovi in boginje, bogovi modrih. Vsak ima moč, ki jo Egipčani skušajo izraziti preko slik, simbolov in znamenj, na katerih je očitna nenavadnost upodobitev. Ideja moči je v pisavi prikazana z znamenjem kraljevega žezla. Božanstva predstavljajo in posebej figure, ki imajo moč.

(Str. 168–169)

